

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Ndc/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 6117205606
Dátum vydania rozhodnutia: 23.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6117205606.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. bývajúceho v W., proti žalovanej Y., bývajúcej v W., o zaplatenie 1 132,97 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17 C 19/2017, o návrhu žalovanej na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17 C 19/2017 Okresnému súdu Bratislava II n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Žalobca podal na Okresnom súde Banská Bystrica ako kauzálne príslušnom podľa ustanovenia § 2 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z.z.“) návrh na vydanie platobného rozkazu na formulári určenom pre upomínacie konanie.
2. Žalovaná v priebehu konania podala návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II (č. l. 296 spisu). Návrh odôvodnila najmä tým, že trvalé bydlisko oboch strán sporu je v W. a navrhovaný súd je všeobecne miestne príslušným súdom. Konanie na ňom by bolo podľa jej názoru hospodárne, bez neprimeraného zaťažovania strán sporu.
3. Žalobca s navrhovaným prikázaním veci vo vyjadrení nesúhlasil. Uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica je na konanie príslušný podľa zákona č. 307/2016 Z.z. a žalovaná sa účelne snaží súdne konanie predlžovať.
4. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.
5. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

6. Podľa § 36 ods. 2 CSP sa príslušnosť určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalovanej na prikázanie veci Okresného súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie navrhovaného opatrenia podľa § 39 ods. 2 CSP.

8. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. tento zákon upravuje príslušnosť súdu, postup súdu a postup strán sporu v upomínacom konaní (ďalej len „konanie“), v ktorom sa rozhodujú spory o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona.

9. Podľa § 2 zákona č. 307/2016 Z.z. na konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

10. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. konanie sa začína podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu (ďalej len „návrh“).

11. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. návrh sa podáva výlučne elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Návrh musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu. Listiny a vyhlásenia, ktoré sa pripájajú k návrhu, musia byť podané v elektronickej podobe spolu s návrhom.

12. Predpokladom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pri rozhodovaní súd musí dbať na to, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené zákonné pravidlá vecnej a miestnej príslušnosti súdov, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť súdu stanoví zákon.

13. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu sporu, postavenia strán sporu a doterajších výsledkov konania. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému než príslušnému súdu by preto malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednanie veci iným než príslušným súdom.

14. Pri posudzovaní dôvodnosti tohto návrhu vzal najvyšší súd na zreteľ najmä na ustanovenie § 36 ods. 2 CSP, kde sa uvádza, že príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania. V danom spore žalobca založil kauzálnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica, nakoľko splnil podmienky podľa vyššie uvedených ustanovení zákona č. 307/2006 Z.z. Kauzálna príslušnosť súdov nahrádza všeobecnú miestnu príslušnosť súdov, ide o tzv. kauzálnu miestnu príslušnosť, nemení však a nenahrádza príslušnosť vecnú. Ide o obdobný prípad ako pri výlučnej miestnej príslušnosti (§ 20 CSP), ktorá neumožňuje určiť miestnu príslušnosť inak, a to ani v prípade, ak by mohla byť teoreticky založená miestna príslušnosť iného než výlučne miestne príslušného súdu. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vziať na zreteľ aj predmet konania a zámer zákonodarcu, aby sa konanie uskutočňovalo práve na súde, ktorého príslušnosť stanovil odlišne podľa osobitných kritérií (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Ndc 19/2016, sp. zn. 3 Ndc 8/2016, článok uverejnený v Bulletin slovenskej advokácie 12/2009, Kauzálna príslušnosť slovenských súdov v kazuistickej interakcii, doc. JUDr. Daniel Jakubovič, PhD.).

15. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany konania

civilného procesu na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákona definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného procesu, alebo jeho zrýchlenia. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie, ako výnimky zo zásady, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Pri rozhodovaní o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti na návrh strany sporu je nadriadený súd návrhom a dôvodmi viazaný, súd skúma splnenie podmienok vo vzťahu k súdu, ktorému sa má vec prikázať a vychádza pri tom aj z uvádzaných dôvodov.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie sú dôvody, ktoré by umožňovali prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava II. Žalobca založil svojou žalobou kauzálnu miestnu príslušnosť podľa ustanovenia § 2 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínanom konaní, ktorú nie je možné zmeniť, došlo by k nedovolenému obchádzaniu zákonného ustanovenia a tiež k neopodstatnenému odopretiu práva na zákonného sudcu. Zákonodarca určil kauzálnu príslušnosť najmä z dôvodu hospodárnosti, rýchlosti a efektívnosti konania a tým vylúčil akúkoľvek delegáciu na iný vecne a miestne príslušný súd, aj keby to odôvodňovala osobná, zdravotná, sociálna či finančná situácia strán sporu. Najvyšší súd dodáva, že namietaná vzdialenosť bydliska strán sporu od sídla miesta príslušnosti súdu, nemá charakter výnimočnej skutočnosti (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Ndc 6/2013, sp. zn. 8 Ndc 19/2016).

17. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd návrhu žalovanej nevyhovel.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.